

Wymagania edukacyjne edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
1	O czym będziemy się uczyć na lekcjach EDB – zasady bezpieczeństwa. Nasz klasowy kontrakt	-	-	-	-	-
2	Istota udzielania pierwszej pomocy	▶ wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku	▶ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy ▶ omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku	▶ omawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	▶ wyjaśnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	▶ przedstawia rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy ▶ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku
3	Łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać	▶ rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia ▶ unika narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo ▶ ocenia własne możliwości ▶ wzywa odpowiednią	▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▶ podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy	▶ wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” ▶ rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym	▶ uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▶ charakteryzuje poszczególne ogniwa łańcucha

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		pomoc		wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej		ratunkowego wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenie stanu zdrowia lub zagrożenia życia
4	Ocena stanu poszkodowanych	- ocenia przytomność poszkodowanego - ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) - udrożnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa - systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej - wzywa odpowiednią pomoc	- rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - postępuje według poznanego schematu ratunkowego	- omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika - odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność - rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej	- wymienia objawy utraty przytomności - wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku - podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	- dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych - wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych
5	Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć	ocenia przytomność poszkodowanego	postępuje według poznanego schematu	wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg	wykazuje związek między utratą	wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		▶ udroźnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa ▶ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▶ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▶ układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ ratunkowego ▶ udziela pomocy osobie omdlełej ▶ wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej	▶ oddechowych u osoby nieprzytomnej ▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika	▶ przytomności a zagrożeniem życia ▶ wymienia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności	▶ krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych ▶ omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną
6	Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	▶ rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak ▶ postępuje według poznanego schematu ratowniczego ▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą	▶ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia ▶ wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”	▶ opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) ▶ wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej ▶ wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia	▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
7	Ciała obce w organizmie	- wykonuje na manekinie ręczny ratunek w przypadku zadławienia - wzywa odpowiednią pomoc	- stosuje poznany schemat ratunkowy - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	- wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia - postępuje według poznanego schematu ratunkowego	omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia	uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia
8	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	- wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy - wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych - wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny - posługuje się chustą trójkątną podczas opatrzywania ran i unieruchamiania kończyn - bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne - wzywa odpowiednią pomoc	- wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej - opatrzuje rany kończyn chustą trójkątną - stosuje podstawowe zasady opatrzywania ran - stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany	- wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną - omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn - wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej - wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej	- wyjaśnia pojęcie rany - wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się - planuje wyposażenie apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku	- uzasadnia konieczność opatrzywania ran - rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku
9	Tamowanie krwotoków	wykonuje opatrunek uciskowy	wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok	układa poszkodowanego	wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok”	rozpoznaje stopień zagrożenia osoby

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		▶ tamuje krwawienie za pomocą opatrunku ▶ wzywa odpowiednią pomoc ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	▶ zewnętrzny opisuje opatrunek uciskowy ▶ opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej	▶ w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu ▶ tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego	▶ wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu ▶ wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem ▶ rozróżnia rodzaje krwotoków	▶ poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▶ opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz
10	Urazy kości i uszkodzenia stawów	▶ stosuje unieruchomienie obłożeniowe ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów	▶ wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu	▶ wyjaśnia pojęcie „złamanie”; ▶ wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych	▶ wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy
11	Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	▶ demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach ▶ wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci	▶ charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych ▶ omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego	▶ omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka ▶ wyjaśnia pojęcie „oparzenie”	▶ przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
12	Powtórzenie i utrwalenie	wszystkie wymagania z tematów 2–11				

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
	wiadomości					
13	Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	▶ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe ▶ omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych ▶ potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole	▶ omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu ▶ wskazuje drogi ewakuacji w szkole	▶ omawia rodzaje alarmów ▶ wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach ▶ wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ omawia rodzaje alarmów	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych
14	Zagrożenia pożarowe i ewakuacja	▶ charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy ▶ rozpoznaje i prawidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole	▶ omawia zasady zachowania się podczas pożarów ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych	▶ wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	▶ wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych	▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze
15	Zagrożenia powodziowe	▶ wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi	▶ omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb	▶ wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią		w sytuacji wystąpienia powodzi	ratowniczych	
16	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka - opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych - wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych	- uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych - omawia zasady postępowania w razie intensywnej śnieżycy	- omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych - przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	- opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka - omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych - omawia rolę różnych podmiotów w organizacji ewakuacji	- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice - uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów - uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację
17	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 13–16				
18	Bezpieczne państwo	wymienia składniki bezpieczeństwa państwa	wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”	wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa	określa istotę problemu bezpieczeństwa	podejmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
19	Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	orientuje się w geopolitycznych	wymienia czynniki mające wpływ na	wymienia organizacje	omawia filary współczesnego	omawia rolę organizacji

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski	▶ bezpieczeństwo Polski omawia misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski ▶ wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP	▶ bezpieczeństwa Polski omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa ▶ wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski ▶ opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
20	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	▶ przedstawia sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	▶ opisuje sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	▶ wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa	▶ przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	▶ dobiera i tworzy umiarkowane złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa
21	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 18–20				
22	Zasady orientowania się w terenie	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka	▶ wyjaśnia zasady orientowania się w terenie	▶ orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych ▶ wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i fazy Księżyca	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS
23	Posługiwanie się mapą	▶ wyjaśnia zasady orientowania się	▶ wskazuje różnicę między mapą	▶ rozróżnia znaki topograficzne	▶ orientuje się w terenie według	▶ porównuje mapę z terenem

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		w terenie za pomocą mapy	▶ a planem; postępuje się planem	▶ czyta mapę topograficzną	▶ mapy orientuje mapę geometrycznie i magnetycznie	▶ określa swoje miejsce na mapie
24	Strzelecka broń sportowa	▶ rozróżnia kategorie broni strzeleckiej ▶ opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią	▶ wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej	▶ opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej	▶ uzasadnia konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej	▶ wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią
25	Bezpieczeństwo na strzelnicy	▶ wymienia okresy zjawiska strzału	▶ wyjaśnia od czego zależy siła odrzutu	▶ opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku	▶ charakteryzuje poszczególne okresy zjawiska strzału	▶ opisuje poszczególne elementy toru pocisku
26	Celowanie i celność strzelania	▶ przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, klęczącą i stojącą	▶ prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze	▶ reguluje oddech w czasie składania się do strzału	▶ prawidłowo ściąga język spustowy	▶ opisuje warunki wpływające na celność strzelania
27	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 22–26				